

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 78/2020
22.04.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Братислав Савић, адвокат из ..., против туженог ЈП „Путеви Србије“ из Београда, чији је пуномоћник Драгољуб Рајевић, адвокат из ..., ради поништаја решења, одлучујући о ревизијама тужиоца и туженог изјављеним против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2670/18 од 01.03.2019. године, у седници одржаној 22.04.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2670/18 од 01.03.2019. године.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија туженог изјављена против одлуке о трошковима парничног поступка садржане у другом ставу изреке пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2670/18 од 01.03.2019. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П1 1224/18 од 14.06.2018. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца, па је поништено решење туженог о отказу уговора о раду тужиоцу VI-... од 11.09.2014. године, као незаконито и обавезан тужени да тужиоца врати на рад. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 223.250,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 2670/18 од 01.03.2019, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда, па је одбијен тужбени захтев за поништај решења о отказу уговора о раду и враћање на рад. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 103.500,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужени је такође благовремено изјавио ревизију против одлуке о трошковима поступка из другог става изреке побијане другостепене пресуде, због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд је нашао да ревизија тужиоца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Нису учињене ни битне повреде одредаба парничног поступка на које се у ревизији тужиоца указује.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је радио код туженог на радном месту водећег инкасанта - наплата путарине. Као инкасанта на наплатној рампи ..., дана 06.04.2014. године, возачу возила које није прошло кроз систем наплате вратио је кусур у мањем износу (510 уместо 610 динара) и тиме остварио вишак; и дана 11.04.2014. године, возачу возила наплатио путарину, а кроз систем наплате евидентирао бесплатан пролаз, као да се ради о возилу хитне помоћи.

Оспореним решењем од 11.09.2014. године о отказу тужиоцу је, као инкасантау на наплатној станици ..., отказан уговор о раду због учињених повреда радне обавезе, и то вршење наплате путарине по магнетној картици у затвореном систему наплате супротно прописаној процедури рада и дужностима инкасанта из Правилника о обављању послова наплате посебне накнаде за употребу пута или путног објекта. Ово стога што је тужилац учинио повреде радних обавеза, тако што је 06.04.2014. године, возачима возила наплаћивао нерегуларну цену у односу на евидентирану цену у затвореном систему наплате и тиме остварио вишак који није уплатио туженом што је био дужан; и што је 11/12.04.2014. године кроз систем наплате евидентирао бесплатан пролаз као за возила хитне помоћи, а утврђено је да је наплатио путарину, на који начин је учинио повреде радне обавезе – вршење наплате путарине по магнетној картици у затвореном систему наплате супротно прописаној процедури рада и дужности инкасанта из Правилника о обављању послова посебне накнаде за употребу пута или путног објекта, утврђене чланом 12. Уговора о раду, због чега је настао отказни разлог из члана 179. став 1. тачка 2. Закона о раду.

Тужилац је пре доношења оспореног решења, благовремено писмено упозорен на постојање разлога за отказ уговора о раду.

Код тако утврђеног чињеничног стања, правилна је одлука другостепеног суда да је оспорено решење о отказу уговора о раду законито, а тужбени захтев за поништај истог неоснован.

У овом случају, није дошло до застарелости за давање отказа, имајући у виду да је чланом 184. став 1. Закона о раду, прописано да отказ уговора о раду из члана 179. тачка 1), 2), 3), 5) и 6) овог закона, послодавац може дати запосленом у року од три месеца од дана сазнања за чињенице које су основ за давање отказа, односно у року од шест месеци од дана наступања чињеница које су основ за давање отказа. Ценећи цитирану одредбу Закона о раду, за учињену повреду радне обавезе послодавац је сазнао 22.07.2014. године када је обавештен генерални директор о учињеним повредама уз доставу снимака видео надзора о учињеним повредама од 06.04.2014.

године и 11/12.04.2014. године, а решење о отказу је донето 11.09.2014. године, тако да је тужиоцу отказан уговор о раду у законском року од три месеца од дана сазнања за чињенице које су основ за давање отказа (субјективни рок), а није протекло ни шест месеци од дана наступања чињеница које су основ за давање отказа (објективни рок).

Одредбом члана 179. став 1. тачка 2. Закона о раду („Службени гласник РС“ број 24/2005...32/14), прописано је да послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако за то постоји оправдан разлог који се односи на радну способност запосленог, његово понашање и потребе послодавца и то: ако запослени својом кривицом учини повреду радне обавезе утврђену општим актом или уговором о раду.

Наиме, како је утврђено да је тужилац у описаним ситуацијама, приликом обављања послова свог радног места поступао на начин који је забрањен, односно супротан одредбама уговора о раду и одредбама општег акта туженог - Правилника о обављању послова наплате посебне накнаде за употребу пута или путног објекта, и по становишту Врховног касационог суда, постојао је основ за отказ уговора о раду применом члана 179. став 1. тачка 2. Закона о раду. Доношењу решења претходило је писмено упозорење тужиоцу о постојању разлога за отказ уговора о раду, чиме је испоштована и одредба члана 180. став 1. и 2. Закона о раду. Имајући у виду да је тужиоцу законито престао радни однос, то нису испуњени услови прописани чланом 191. став 1. Закона о раду, да се тужилац врати на рад. Зато су неосновани и без утицаја наводи ревизије о погрешној примени материјалног права тврдњом о ретроактивној примени прописа. Осим тога, другостепени суд је за своју одлуку дао јасне и довољне разлоге које овај суд у свему прихвата.

На основу члана 414. ЗПП, одлучено је као у првом ставу изреке.

Испитујући дозвољеност ревизије туженог у смислу члана 410. став 2. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да ревизија туженог није дозвољена.

Одредбом члана 28. ЗПП прописано је да кад је за утврђивање стварне надлежности, састава суда, права на изјављивање ревизије и у другим случајевима предвиђеним у овом закону меродавна вредност предмета спора, као вредност предмета спора узима се само вредност главног захтева (став 1.). Камате, уговорна казна и остала споредна тражења, као и парнични трошкови не узимају се у обзир ако не чине главни захтев (став 2.).

Како се се ревизијом туженог добија одлука о трошковима поступка, који не чине главни захтев, ревизија није дозвољена јер је изјављена против решења против кога се не може изјавити у смислу члана 420. ЗПП.

На основу члана 413. ЗПП, одлучено је као у другом ставу изреке.

**Председник већа-судија
Слађана Накић Момировић,с.р.**

**За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић**